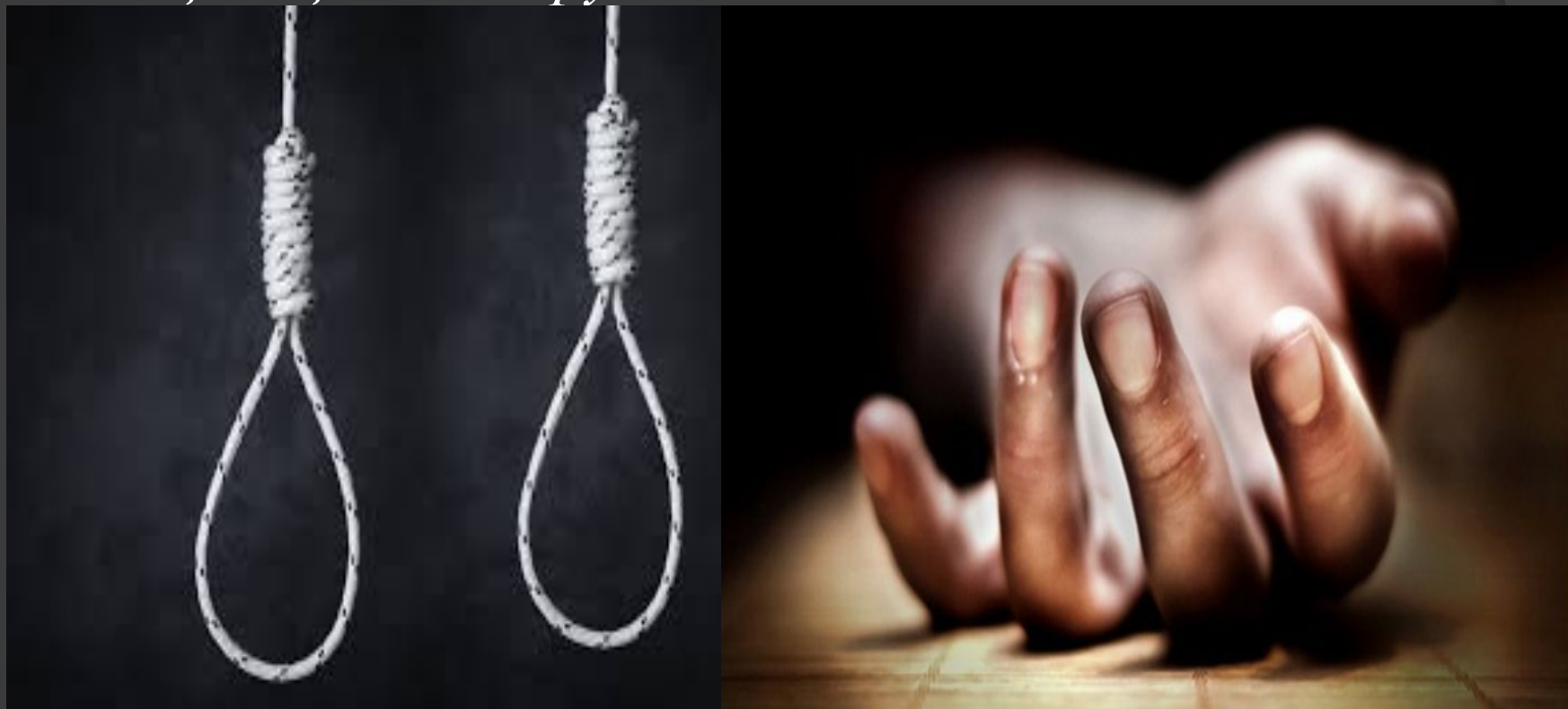

СУИЦИД. ӨЗ-ӨЗІНЕ ҚОЛ ЖҰМСАУ

- *Суицид – ішкі эмоционалды қуатын шығару негізінде, адамның әдейі өз-өзіне қол жұмсау себебінен, соңы өлімге әкеліп соғатын жағдай немесе өзін өмірден қасақана айыру.*

- Көп жағдайда өзін-өзі өлтіруге себеп болатын нәрсе өмір жағдайының шынайы қиындылығы және өмір оңалмайды деп есептеу. Депрессивті жағдайлар «жиналып» соның салдарынан өзін-өзі өлтіру болуы мүмкін. Өзін-өзі өлтіру қарттарға, нашақорларға, жазылмайтын аурумен ауыратындарға, қылмыскерлерге тән әрекет. Балалардың өзін-өзі өлтіруі ашық қарсылық білдіру түрінде, көбінесе ата-аналарына қатысты жасалады.

Сыртқы белгілері:

Көп жағдайда көңілсіз күйде жүру, тыныш

Көп жағдайда көңілсіз күйде жүру,

тынышмонотонды дауысмонотонды дауыс

Сөйлеудің баяулығы, жауаптың қысқалығы.

Сөйлеудің баяулығы, жауаптың қысқалығы.

Іс-шарасыздық.Іс-шарасыздық.

Криминалистикада өзін-өзі өлтіру әр түрлі негіздер бойынша сараналады.

1. Қорытынды өзін-өзі өлтіру (өзін-өзі өлтірер алдында өз әрекеттеріне есеп беретін, бірақ кінәсіз қиын жағдайдаға түскен, ойлану нәтижесінде болашақтың жоқтығына көзі жеткен адамдардың өзін-өзі өлтіруі, қаржының жоқтығы, жазылмайтын ауру және т.б.);

2. Ашық қарсыласу түріндегі өзін-өзі өлтіру (бақытсыз махаббат, ажырасу т.б. себеп болатын жан күйзеліс әрекет);

3. Аяқ астынан өзін-өзі өлтіру (жаман хабар алғаннан кейін, отбасындағы не жұмыстағы ойда жоқта пайда болған қиыншылықта н кейін өзін-өзі өлтіруге аяқ астынан бел буу);

4. Психикалық ауырған кезде өзін-өзі өлтіру.

Әр бір жас кезеңдеріне сай суицидальді белсенділік тән болады.

- ◎ - Балалық шақ – 12 жасқа дейін;
- ◎ - Жеткіншектік кезең – 12-17 жас;
- ◎ - Жастар арасы - 17-29 жас;
- ◎ - Ересектер арасы – 30-35 жас;
- ◎ - Қарттық кезең – 55-70 жас.

Суицидальді мінез-құлықтың 5 типі бар:

- 1) Протест.
- 2) Жанашырлыққа шақыру.
- 3) Қайғыдан қашу.
- 4) Өзін-өзі жазалау.
- 5) Өмірден бас тарту.

Суицидтік мінез-құлықтың мотивациялық құрылымы (Хенселеру бойынша)

Стресті
жеңуге
үйрету.

Стресті
жеңуге
үйрету.

Отбасы, мектеп, референттікОтбасы, мектеп,
референттіктоптың көмегімен жасөспірімгетоптың
көмегімен жасөспірімгеәлеуметтік қолдау көрсету.
әлеуметтік қолдау көрсету. □Қиыншылықты жеңуге
арналғанҚиыншылықты жеңуге арналғанпсихологиялық
тренингтер жүйесінпсихологиялық тренингтер
жүйесінұйымдастыру.ұйымдастыру.